
KRISESENTER VEST IKS

Lokalt kompetansesenter mot vold i nære relasjoner

Årsmelding 2018

Styreleder har ordet

Styret oppleves som engasjert og aktivt i forhold til den daglige driften ved krisesenteret. Samtlige styremedlemmer kommer med gode og konstruktive innspill på styremøtene.

Styret har en kompetanse som er adekvat i forhold til mandat og målsetting for krisesenteret. Samarbeidsklima i styret er godt og er preget av åpenhet og rom for diskusjoner rundet de problemstillinger som blir drøftet.

Slik styreleder ser det yter Krisesenter vest IKS gode tjenester til brukerne og oppfyller forpliktelsene sine til alle eierkommuner.

Elin Frønsdal
Styreleder
Krisesenter vest IKS

Innhold

Styreleder har ordet	2	Dagbrukere	11
Sammendrag	4	Barn i kontakt med krisesentertilbudet	12
Årsmelding 2018	5	Oppfølging av barn	12
Organisasjonen	5	Gode opplevelser innenfor trygge rammer	12
Representantskapet	5	Samordning og synliggjøring	13
Styrets sammensetning 2018	5	Barn som kommer i følge med far	13
Økonomi	5	Kompetanseheving og informasjonsvirksomhet	13
Revisjon	5	Praksisplass	13
Gaver	6	Sosiale medier og nettside	13
Krisesentersekretariatet	6	Statistikk	15
Ansatte	6	Voksne beboere	15
Virksomhetens mål for HMS	6	Etnisitet	15
Sykefravær	6	Overnattingsdøgn	16
IA-bedrift	7	Beboerdøgn fordelt på kommuner	16
Bedriftshelsetjeneste	7	Totalt døgnbrukere i perioden 2011- 2018	17
Fagteammøter og personalmøter	7	Hvordan ble beboeren henvist til krisesenteret?	17
Veiledning	7	Årsak til henvendelsen	18
Internkontroll	7	Instanser det er opprettet kontakt med før eller under opphold	18
Taushetsplikt og opplysningsplikt	7	Anmeldelse	18
Virksomhetsplan for Krisesenter vest IKS	7	Hvor flyttet beboer etter opphold? ...	19
Formål	7	Nasjoner 2018	19
Visjon	7	Barn	19
Imøtekommenhet	8	Kontakt med instanser før eller under opphold	19
Overordnet mål	8	Dagbrukere	20
Krisesenterets tilbud	9	Etnisitet dagbrukere	20
Samarbeidspartnere	9	Årsak til henvendelse til dagtilbudet.	21
Eierkommunene	9	Kontakt med andre instanser før og under besøk	21
NAV	10	Tilknytning til arbeidslivet	21
Barneverntjeneste	10	Avstand til eierkommuner	22
Politiet	10	Oppsummering fra daglig leder	23
Advokat	10	Regnskap	25
Voksne i kontakt med krisesentertilbudet	10		
Vold mot eldre	10		
Voldsutsatte menn	11		

Sammendrag

- Krisesenter vest IKS (KV) gir et tilbud til 180 000 innbyggere i 17 eierkommuner. Vi drifter to avdelinger i Haugesund og på Stord. Vi gir et gratis lavterskel tilbud til kvinner, barn og menn som er utsatt for vold i nære relasjoner. Døgntilbudet har 30 senger fordelt på avdelingene. KVI gir også et dagtilbud til eierkommunenes innbyggere
- KV har 13 årsverk fordelt på 20 ansatte. Behovene til brukerne våre er ulike og vi vektlegger tverrfaglig kompetanse i personalgruppen. Vi har høy fagkompetanse innen områdene; sosialt arbeid, psykisk helse, pedagogikk, helsefremmende arbeid og mange har lang erfaring innen arbeid med mishandlingsproblematikk. Ved nyansettelser vil relevant høyskoleutdanning bli vektlagt.
- KV er kommunenes lokale kompetansesenter på vold i nære relasjoner og vi driver utstrakt informasjons- og undervisnings virksomhet i våre eierkommuner. Vi har bidratt til å etablere kommunale voldskoordinatorer i kommunen som er KV sitt bindeledd inn i kommunen og som kan best beskrive hva som kommunen trenger av kompetanseheving i sin kommune. Vi bistår ved behov ved utarbeidelse av handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.
- KV hadde totalt 205 brukere fordelt på 48 kvinner, 64 barn, 7 menn og 86 dagbrukere. Tilbudet til menn har ved to anledninger vært fullt. Beboerne kommer fra 11 av våre 17 kommuner. Dagbrukerne kommer fra 12 av våre 17 kommuner. I tillegg kommer henvendelser fra de som får råd og veiledning pr. Telefon.
- Vi har hatt 26 ulike nasjonaliteter. På døgntilbudet har 55% vært av utenlandsk opprinnelse. Gjennomsnittsalder er 43 år
- Det har vært en økning i eldre over 65 år.
- Det er psykisk vold og trusler som er mest fremtredende i sakene. De fleste har levd i volden i mer enn 5 år og den fysiske volden virker i kraft av sin mulighet. Den psykiske volden er knyttet til isolasjon, kontroll, trusler om fysisk vold, nedsettende og devaluerende prat. Den psykiske volden etterlater ingen synlige merker men er nedbrytende og vanskelig å bryte ut av. Vi har hatt en økning av æres relatert vold og flere beskriver å være utsatt for digital vold.
- 32% av beboerne har fått oppfølging på dagtilbudet før opphold på døgntilbudet.
- 47% av voldsutøverene er av utenlandsk opprinnelse. 45% er etnisk norsk.
- Beboere har ofte behov for bistand fra det øvrige hjelpeapparatet og det er avgjørende at vi samarbeider. Sakene er sammensatte og en har behov for tverretattlig oppfølging. Det kan dreie seg om rådgivning knyttet til juridiske problemstillinger, økonomi, opphold, anmeldelse, bistand av barneverntjenesten eller familievern kontor. I tillegg til å gi individuell tilpasset oppfølging og kartlegging av behov er KV sin oppgave også å bistå med å etablere kontakt med de ulike instansene for å sikre at brukerne får en helhetlig hjelp. Vi opplever at samarbeidet med samarbeidende enheter i kommunene fungerer relativt godt.
- Vi har hatt 64 barn boende på senteret i 2018. Voldsutøverene er hovedsakelig fedre. 78% har ikke hatt samvær grunnet stor trusselfaren og sikkerhetsmessige hensyn. 45% av barna har ikke kunne fortsette på skole eller barnehage pga. sikkerheten. Barn er selvstendige brukere av krisesenteret og får individuell oppfølging av personal med barnefaglig kompetanse. Vi skal sikre at barn får oppfylt sine rettigheter etter annet lovverk.
- Vi har hatt 86 dagbrukere og 529 dagsamtaler. De beskriver vold som vedvarer etter samlivsbrudd. Mange av dagbrukerne har allerede en etablert kontakt med hjelpeapparatet men har behov for bistand til å gjenoppta kontakten. Dagbrukere beskriver psykisk vold og trusler som det mest framtrædende. Det er ofte vold som vedvarer etter et samlivsbrudd og volden er preget av kontroll, sjalusi, manipulering av barn og sabotering av samvær. Økonomisk vold i form av trenering og motarbeidelse av oppgjør, salg av hus og Nav søknader. Det rapporteres også om seksualisert vold og digital av voldsutøver som er hovedsakelig tidligere ektefelle/samboer (82%)
- Over halvparten har vært brukere av døgntilbudet før dagtilbudet. 53% har utenlandsk opprinnelse
- KV har utarbeidet formell samarbeidsavtale med eierkommunen for å sikre en helhetlig samordning av tiltak. I tillegg vil det sikre en bedre forankring av krisesentertilbudet og internkontroll i kommunen. 16 av 17 kommuner har signert avtalen og årlige samarbeidsmøter er etablert.
- Ingen av KV sine avdelinger er bygget for krisesenterdrift og dette gir noen utfordringer knyttet til drift. Forskrift om fysisk sikkerhet i krisesentertilbudet stiller noen krav som skal være ivarettatt for å sikre at brukere og ansatt er trygge. KV har et pågående prosjekt for å kartlegge å bygge et tilrettelagt, trygt og samlokalisert krisesenter.

Årsmelding 2018

Årsmeldingen er utarbeidet av daglig leder og inneholder opplysninger om Kriesesenter vest IKS, oppbygging, målsetting og drift.

Den viser videre: driftsmåte, utdrag av statistikk for 2018, samt årsregnskap og revisjonsberetning.

Årsmeldingen inneholder også oppsummering fra fagansvarlig barn og fagansvarlig voksen

Den er i første omgang et arbeidsdokument for videre drift og sendes til eierkommunene. Den ligger tilgjengelig for alle på Kriesesenter vest IKS sin nettside: kriesesentervest.no

Organisasjonen

Kriesesenter vest IKS ble opprettet 1. januar 2011 og er et interkommunalt selskap bestående av følgende samarbeidskommuner:

Haugesund, Stord, Karmøy, Tysvær, Vindafjord, Sveio, Etne, Bokn, Utsira, Fitjar, Bømlo, Kvinnherad, Tysnes, Odda, Ullensvang, Sauda, Suldal.

Representantskapet

Kriesesenter vest IKS har 17 eierkommuner. Representantskapet består av likelydende antall medlemmer som det er eierkommuner.

Representantskapets leder: Ole Bernt Thorbjørnsen - Haugesund kommune

Representantskapets nestleder: Gaute Straume Epland- Stord kommune

Representantskapet hadde 1 møte i 2018.

Styrets sammensetning 2018

Elin Frønsdal	Haugesund	Leder (2 år)
Morten Sørensen	Karmøy	Nestleder (1 år)
Nina Iren Nesheim	Odda	Styremedlem (1 år)
Else Fredriksen	Stord	Styremedlem (2.år)
Kjell-Magnar Mellesdal	Bømlo	Styremedlem (1.år)
Grethe Jæger Anglevik	Suldal	1 vara (1.år)
Monica Høyer Høyland	Kvinnherad	Vara (1. år)
Torbjørn Reisæther	Ullensvang	Vara (1.år)

Det ble avholdt 3 styremøter og 12 saker ble behandlet. I tillegg er det avholdt et arbeidsgruppemøte.

Økonomi

Driften av Kriesesenter vest IKS blir finansiert av tilskudd fra eierkommunene. Eierkommunene yter tilskudd utfra antall innbyggere i den enkelte kommune. Kriesesenter vest IKS gir et kriesesentertilbud til 178 000 innbyggere.

Revisjon

Kriesesenter vest IKS har avtale om revisjon med Haugaland Revisjon.

Gaver

Vi har i 2018 vært heldige å motta pengegaver fra private og bedrifter. Pengegavene har gått til diverse innkjøp og aktiviteter til beboerne. Vi fikk kr 40 000 av Haugaland kraft som er øremerket barn og unge. Vi er også så heldig at vi får toalettmapper med innhold fra Søstre for Søstre via Desiree Lappeteknikk.

Krisesentersekretariatet

Vi har siden 2015 vært medlem av Krisesentersekretariatet. De fungerer som et bindeledd mellom offentlige myndigheter, krisesentre, media, nasjonale og internasjonale organisasjoner samt forskningsmiljøer. De jobber for å styrke tilbudet til krisesentre gjennom informasjonsarbeid og lov påvirkning.

Ansatte

Krisesenter vest IKS drifter to døgnbemannede avdelinger, en i Haugesund og en på Stord. De ansatte er en viktig ressurs for Krisesenter vest IKS, og det er viktig å ivareta de ansatte. Det kan være krevende og belastende å over tid møte kvinner, barn og menn som er utsatt for vold i nære relasjoner. Dette krever kompetanse og egnethet fra de ansatte. Behovene til brukerne våre er ulike og vi vektlegger tverrfaglig kompetanse i personalgruppen. Vi har høy fagkompetanse innen områdene; sosialt arbeid, psykisk helse, pedagogikk, helsefremmende arbeid og mange har lang erfaring innen arbeid med mishandlingsproblematikk.

Ved nyansettelser vil relevant høyskoleutdanning bli vektlagt.

Virksomhetens mål for HMS

Krisesenter vest IKS sitt overordnede mål:

«I Krisesenter vest IKS skal det skapes et trivelig og sikkert arbeidsmiljø for alle ansatte. Vi skal ta vare på bygningene og materiell. Både daglig leder og ansatte skal delta aktivt i forbedringsarbeidet».

Vi skal gjennom et godt HMS system forebygge ulykker, helseskader, skape trivsel og arbeidsglede på arbeidsplassen. Vårt mål er en helsefremmende arbeidsplass med faglig og personlig utvikling for de ansatte.

Det er valgt verneombud på begge avdelingene og det er utarbeidet handlingsplan for HMS arbeidet.

Sykefravær

Korttidsfraværet, 1-3 dager var 1,6% og langtidsfraværet, 4-16 dager var 1,7%. Langtidsfraværet var ikke jobbrelatert.

IA-bedrift

For å sikre arbeidsdeltakelse og god oppfølging av ansatte har Krisesenter vest IKS lenge hatt en IA avtale. Vi har et tett samarbeid med vår IA kontakt og i 2018 har vi hatt personalmøter med temaet inkluderende arbeidsliv. Det er utarbeidet en handlingsplan for IA arbeidet.

Bedriftshelsetjeneste

AktivMed er vår leverandør av bedriftshelsetjeneste og de har bistått oss med

- HMS kurs
- Helsesjekk
- Vaksiner: influensa, hepatitt og Boostrix
- Utarbeidet samarbeidsplan og HMS plan
- Foredrag om Motivasjon og arbeidsglede

Fagteammøter og personalmøter

For å sikre god kvalitet på fag og ivaretagelse av voksne og barn har vi regelmessige fagmøter. Vi har fagteam voksen og fagteam barn. Disse fagteamene går på tvers av avdelingene og deltakerne er miljøterapeuter og miljøarbeidere. For å sikre god ivaretagelse av døgn- og dagbrukere avdelingsvis har vi ukentlige drøftingsmøter hvor hensikten er en gjennomgang av nye brukere, status for eksisterende brukere, fordeling av oppgaver og kollegastøtte.

Vi har felles personalmøter med begge avdelingene hvor tema er knyttet til arbeidsliv, HMS og sosialt. Nattevaktene har egne møter med ledelsen.

Ledergruppen bestående av daglig leder, nestleder og fagansvarlig miljøterapeut har regelmessige møter med fokus på fagutvikling.

Veiledning

Vi har i 2018 hatt ekstern veileder, Bent Rune Sinnes fra Succession som har veiledet hele personalgruppen, ledergruppen og daglig leder.

Internkontroll

Internkontroll følger Krisesenterlova §8 Internkontroll: «Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at dei verksemdene og tenestene som utgjør krisesentertilbudet, utfører oppgåvene sine i samsvar med krav fastsette i lov eller forskrift. Kommunen må kunne gjere greie for korleis ein oppfyller denne plikta».

Taushetsplikt og opplysningsplikt

Alle som jobber på krisesenteret har taushetsplikt i hht. Lov om kommunale krisesentertilbud §5 og Forvaltningsloven §§ 13 -13 e. Eventuelle opplysninger om beboere blir dersom beboeren ønsker det makulert ved utreise. Beboerne har rett til å være anonyme.

Krisesenteret melder bekymring til barneverntjenesten uten hinder av taushetsplikten når det foreligger forhold som nevnt i Lov om kommunale krisesentertilbud §6.

Virksomhetsplan for Krisesenter vest IKS

Formål

Senterets formål er å hjelpe kvinner, barn og menn som har vært utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

Visjon

Kompetansesenter - vold i nære relasjoner. Bistand og beskyttelse

Vi skal være en trygg og kjent plass med faglig kompetanse og omsorg som grunnelementer. Vi skal være en plass som det øvrige hjelpeapparatet erkjenner og verdsetter.

Imøtekommenhet

Krisesenteret skal være åpen og tilgjengelig for kvinner, barn og menn som er utsatt for vold og trusler om vold i nære relasjoner. Krisesenteret er et lavterskeltilbud hvor alle kan ta kontakt uten henvisning fra hjelpeapparatet. Vi skal møte alle med respekt uavhengig av kultur, livssyn og sosial status.

Overordnet mål

Krisesenter vest IKS skal gjennom informasjon, støtte, veiledning og videreformidling til hjelpeapparatet sørge for at kvinner, barn og menn utsatt for vold opplever å bli ivaretatt.

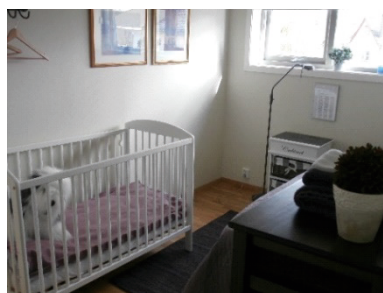
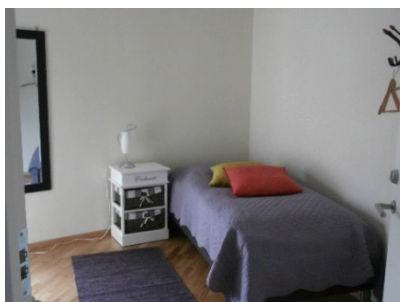
Krisesenter vest IKS skal gjennom nær kontakt med sine samarbeidspartnere synliggjøre vår kompetanse og bidra til økt kompetanse om vold i nære relasjoner.

Krisesenterets tilbud

Krisesenteret er et døgnåpent lavterskeltilbud til kvinner, barn og menn. Det trengs ingen henvisning. Krisesenteret sitt tilbud omfatter:

- Et midlertidig botilbud i trygge omgivelser
- Støtte og praktisk hjelp
- Råd og veiledning
- Hjelp til bearbeiding
- Oppfølging etter opphold
- Dagtilbud
- Informasjon om rettigheter og muligheter
- Formidle kontakt med offentlige instanser

Samarbeidspartnere

Lov om kommunale krisesentertilbud §4 pålegger kommunen «å sørge for at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold, får en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av hjelpeapparatet».

Krisesenteret gir et midlertidig botilbud, samtaler på krisesenteret eller på telefon, uten timebestilling. Hjelpetilbudet er det samme til beboere og dagbrukere.

Både ansatte og brukere av krisesenteret er avhengig av et gode samarbeidspartnere i det offentlige hjelpeapparatet og det er i løpet av årene opparbeidet god kontakt med personer som har kunnskap og interesse for mishandlingsproblematikken. Våre samarbeidspartnere er:

Eierkommunene

For å sikre at våre brukere får en helhetlig oppfølging er samarbeid et viktig nøkkelord. Krisesenter vest IKS har 17 eierkommuner og det blir mange instanser i de ulike kommunene å forholde seg til. Krisesenter Vest IKS har bidratt til at det er etablert kommunale voldskoordinatorer i alle eierkommuner. Det er dennes oppgave å være krisesenterets kontaktperson inn i kommunen. 9 av 17 kommuner har fått på plass en handlingsplan for vold i nære relasjoner. Det bidrar til at kommunen får en bedre oversikt og en bedre kunnskapsforståelse for hvordan volden arter seg og hvor man kan søke hjelp. Krisesenter vest IKS skal være kommunens sitt kompetansesenter på vold i nære relasjoner. Vi har deltatt i utarbeidelse av handlingsplan mot vold i nære relasjoner i noen kommuner og kommet med høringsuttalelse på handlingsplan i andre kommuner.

NAV

NAV er en viktig tjeneste for våre brukere og en god samarbeidspartner for oss. Vi erfarer at våre brukere er i behov for råd og veiledning knyttet til at de har sammensatte utfordringer i forhold til økonomi, arbeid, helse og bolig.

Barneverntjeneste

Barneverntjenesten er en etat hvor det ofte er etablert kontakt før opphold. Andre ganger etablerer vi kontakt under oppholdet. Noen vil ha behov for støtte og hjelp fra barneverntjenesten etter et opphold på krisesenteret og det er viktig å etablere kontakt under oppholdet. Vi har fokus på et samarbeid med barneverntjenesten for å sikre at familier og barn får den hjelpen de har krav på.

Politiet

Politiet er en samarbeidspartner hvor begge parter er avhengig av et godt samarbeid og korte linjer for å sikre at våre brukere får en best mulig hjelp. På forespørsel fra politihøgskolen tar vi imot politistudenter. Dette bidrar til at vi får økt politiets kunnskap om krisesentertilbudet.

Advokat

De fleste av våre brukere har behov for juridisk rådgivning. Vi har kontakt med flere dyktige advokatkontor som har god kompetanse på vold i nære relasjoner. Vi har inngått samarbeidsavtale med Eurojuris om månedlig advokatbistand i krisesentertilbudet. Vi mottar som mange andre krisesentre tilskudd gjennom ordningen «tilskudd til spesielle rettstiltak» i regi av Justis- og beredskapsdepartementet.

Andre samarbeidspartnere

Andre lokale samarbeidspartnere som er viktige for oss: skole/barnehage, lege/legevakt, helsestasjon, familievernkontor.

Sentrale samarbeidspartnere er RVTS, Krisesentersekretariatet, Bufdir, UDI og andre krisesentre.

Voksne i kontakt med krisesentertilbudet

Kommunene skal jf. Lov om kommunale krisesentertilbud §2,1.ledd sørge for å gi et tilbud til alle kvinner og menn som er utsatt for vold eller trusler om vold. Vi ser at de fleste som tar kontakt med krisesentertilbudet er utsatt for vold fra sin partner.

Omtrent hver femte kvinne og mann i Norge oppgir at de har vært utsatt for vold eller seksuelle overgrep fra partneren sin. Like store andeler menn som kvinner som oppgir at de har vært utsatt. Kvinner er allikevel hardere rammet enn menn. De aller fleste voldsepisodene skjer i hjemmet. (Bufdir, 2018).

Vold mot eldre

Krisesenter vest opplever en økning av personer over 65 år som primært gjennom hjelpeapparatet tar kontakt med krisesentertilbudet. Det er også her vold fra partner som dominerer. Krisesenteret opplever at de eldre har behov for en noen annen tilnærming enn gjennomsnittsbrukeren på 35-40 år. Svært få eldre ønsker å avslutte samlivet med sin partner, men er heller opptatt av at partneren skal få hjelp slik at de kan fortsette samlivet. Situasjonen får også en tilleggs dimensjon ettersom man også har et fler generasjonsperspektiv. Vold blant eldre preger den utvidede familien og det er vanskelig for den voldsutsatte å etablere seg på nytt utenfor samlivet så sent i livet. I noen tilfeller har den eldre voldsutøveren en tilleggsproblematikk som psykisk sykdom. Dette gjør det enda mer sårbart for den voldsutsatte som ser sammenheng mellom vold og sykdom. Vi ser at de eldre har behov for et differensiert tilbud som innbefatter bla. hjemmebaserte tjenester, bolig, fastlegeoppfølging, og et

veiledningstilbud til familien. Risikovurdering og sikkerhetstiltak er også en viktig del av videre oppfølging fra kommunen. Her er krisesenteret en viktig bidragsyter for kommunen.

NKVTS sin forekomststudie (2017) indikerer at om lag 56 500 - 76 000 hjemmeboende personer har etter fylt 65 år blitt utsatt for vold eller overgrep. Krisesenteret har derfor i 2018 hatt fokus på informasjonsvirksomhet, foredrag og utarbeidelse av rutiner i møte med kommunale tjenester som møter de eldre i sin kommune. Krisesenteret var også vertskap for Taushet tar liv kampanjen i desember 2018 hvor «vold mot eldre» var tema. Krisesenteret opplevde at dette er en problematikk som noen av våre kommuner i større grad har fokus på og søker samarbeid med krisesenteret for å kunne imøtekomme. Vi ser allikevel at kommunene generelt har et behov for å øke kompetanse og iverksette målrettede tiltak for å kunne kvalitetssikre tilnærming og oppfølging til denne sårbare gruppen. Krisesenteret vil derfor videre satse på kompetanseheving i aktuelle tjenester som møter de eldre.

Voldsutsatte menn

Krisesenteret åpnet en egen herreavdeling ved avd. Haugesund for voldsutsatte menn i januar 2018. I løpet av året har vi hatt en kraftig økning av menn som har benyttet seg av botilbudet. Vi har hatt menn som kommer med sine barn, og menn som kommer alene. Det er utarbeidet egne rutiner for botilbudet og avdelingen er tilrettelagt slik at botilbudet til kvinner og menn er fysisk atskilt, jf. Lov om kommunalt krisesentertilbud §2, 5 ledd. Alle mannlige beboere i 2018 var utsatt for vold av sin partner. Krisesenteret ser at menn har stor bekymring knyttet til å bli trodd på sin voldshistorie og videre klare å skjerme barna fra volden. Krisesenteret arrangerte en fagdag sammen med REFORM (Ressurscenter for menn) i november 2018. Tema for dagen var «den bagatelliserte volden» hvor reform hadde et foredrag for å øke kompetansen om fenomenet voldsutsatte menn, samt framla en rapport av kartlegging de hadde fortatt av alle Krisesenterets eierkommuner. Rapporten satte fokus på i hvilken grad kommunalt planarbeid og tiltak er markedsført og tilpasset voldsutsatte menn. Denne fagdagen ble holdt for de kommunale voldskoordinatorene, representanter fra politiet og alle ansatte på krisesenteret. Krisesenteret har etter denne dagen iverksatt egne tiltak for å markedsføre seg bedre for denne gruppen.

Dagbrukere

Krisesenteret ser at antall dagbrukere i 2018 har hatt en liten nedgang fra året før, men allikevel utgjør en stor del av vår brukerkontakt. Det er flere menn enn tidligere som tar kontakt og at det generelt er mennesker som befinner seg i jobb og har egen bolig som utgjør en stor prosentandel av dagbrukerne. Dagbrukerne tar gjerne kontakt i forkant av et samlivsbrudd, eller i etterkant av bruddet, eventuelt opphold på krisesenter.

Krisesenteret bistår dem i kontakt med det øvrige hjelpeapparatet og gir støttesamtaler i den tiden de har behov for det. Dagbrukerne får samme type oppfølging som døgnbrukere og innkaller til samarbeidsmøter, ansvarsgruppemøter m.m når det er behov for det. Vi ser at noen har behov for å ha krisesenteret inne en god stund, mens andre trenger noen få samtaler før de avslutter kontakten. Krisesenteret opplever at dagtilbudet er et verdifullt tilbud i kraft av at mennesker kan uten krav om vedtak eller henvisning få konkret og individtilpasset bistand i en sårbar situasjon.

Barn i kontakt med krisesentertilbudet

Kommunene skal jf. Lov om kommunale krisesentertilbud §3,2.ledd sørge for å gi et tilbud til alle barn som er tilpasset deres særlige behov, og sørge for at barn får oppfylt sine retter etter annet regelverk. I forbindelse med dette har krisesentertilbudet også i 2017 hatt fokus på utadrettet virksomhet og informasjon om barn som lever med vold, krisesentertilbudet sitt arbeid knyttet til barna som kommer i kontakt med tilbudet og behovet for god samordnet oppfølging. Videre har krisesentertilbudet hatt fokus på videreutvikling av rutiner internt og intern kompetanseheving.

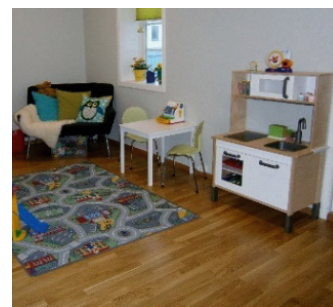

Krisesentertilbudet skal være et trygt sted, og barn skal oppleve trygghet, forutsigbarhet og å bli sett av de ansatte. Krisesentertilbudet har fokus på at de ansatte skal være tilgjengelige i fellesarealet på dagtid og kveldstid. Gjennom dette arbeider de ansatte med å opparbeide trygghet og tillitt hos barna. Gjennom kartlegging av sikkerhet- og hjelpebehovet til det enkelte barnet gis det råd til omsorgspersonen knytt til ivaretagning av det enkelte barn.

Begge avdelingene har ansatte med barnefaglig kompetanse, disse inngår videre i fagteam barn. Fagteam barn arbeider videre med fokuset på barn som brukere av krisesentertilbudet og videreutvikling av tilbudet.

Oppfølging av barn

I forbindelse med innkomst blir barna vist rundt ved krisesentertilbudet og får informasjon tilpasset det enkelte barn sin alder og utvikling. Videre blir det gjennomført kartlegging av barnet sin sikkerhet og hjelpebehov. Krisesentertilbudet erfarer på lik linje som andre krisesentertilbud og forskning at mange av barna vi kommer i kontakt med har opplevd mer enn hva som kommer frem under den første kartleggingen. Voldsutøver var i 89% av tilfellene far til barna i 2017.

Barn får under opphold ved krisesentertilbudet primærkontakt på lik linje med voksne beboere. I samråd med beboer blir det avtalt samtaler mellom primærkontakt og barnet. Primærkontakt gjennomfører videre spontane og planlagte samtaler med barnet gjennom oppholdet. Videre blir barnet og omsorgsperson knyttet opp mot andre deler av hjelpeapparatet ved behov.

Krisesentertilbudet legger vekt på at beboer sin omsorgsevne kan være svekket ved innkomst, og at beboer kan trenge tid, støtte og avlastning for å bygge denne opp igjen. Gjennom veiledningssamtaler arbeider vi for å styrke beboer med mer kunnskap og forståelse rundt barnet sin situasjon. Initiativet til slike samtaler kan komme fra beboer selv, fra barnefaglig ansatt eller andre ansatte ved krisesentertilbudet. Dersom det blir vurdert at beboer har behov for ytterligere veiledning setter krisesentertilbudet beboer i kontakt med andre deler av hjelpeapparatet.

Gode opplevelser innenfor trygge rammer

Krisesentertilbudet vektlegger at opphold ved krisesentertilbudet skal være en så god erfaring som mulig, og at hverdagen ved krisesentertilbudet skal ligge så nært som råd den vanlige hverdagen til beboere og barn. Videre vektlegger krisesentertilbudet fokuset på å skape gode opplevelser for barna. Dette gjelder både barn som bor ved våre avdelinger og barn som tidligere har bodd ved krisesentertilbudet. Dette blir gjort gjennom å tilrettelegge for forskjellige aktiviteter ved avdelingene og aktiviteter i nærmiljøet. Vi arrangerer også juleverksted og andre arrangement, samt inviterer inn familier som tidligere har bodd ved

avdelingene. Dette som ledd i krisesentertilbudet sin oppfølging i reetableringsfasen, og for at barn som har blitt kjent under opphold ved avdelingene skal få mulighet til å treffes igjen.

Samordning og synliggjøring

Krisesentertilbudet arbeider aktivt med informasjonsvirksomhet ut mot eierkommunene. Dette være hjelpeinstanser og andre som møter barn gjennom sitt arbeid. Krisesentertilbudet er videre representert i konsultasjonsteam mot vold og seksuelle overgrep i Kvinnherad og Hardanger.

Krisesentertilbudet arbeider aktivt med å bli en del av fora som omhandler tematikken og metoder for samordning av tilbud rundt barn, mellom annet BTI (bedre tverrfaglig innsats).

Barn som kommer i følge med far

Haugesund kommune hadde i juni 2017 tilsyn av Fylkesmannen i Rogaland. Tilsynet var knyttet til krisesentertilbudet til barn. I forbindelse med tilsynet kom det avvik på krisesentertilbudet til barn som kom i følge med far. I forbindelse med at avviket ble rettet opp ved å tilrettelegge for menn ved avdeling Haugesund ble det også tilrettelagt for lek i lokalene. Videre vil barn som kommer i følge med far få et mer likestilt tilbud knyttet til tettere oppfølging av egen primærkontakt og mulighet for deltakelse i aktiviteter sammen med andre.

Kompetanseheving og informasjonsvirksomhet

Krisesentrene skal påvirke samfunnet til å endre sitt syn på vold i nære relasjoner. Ved å drive informasjonsarbeid og følge opp saker i media. Det er overfor hjelpeapparatet også viktig å gi informasjon om vår virksomhet og øke deres kompetanse om vold i nære relasjoner. Som kommunens lokale kompetansesenter mot vold i nære relasjoner er det naturlig at vi har en plass i de fora hvor dette er tema.

I 2018 har vi som tidligere vært aktivt ute i våre eierkommuner. Vi har deltatt i ulike ressursteam, konsultasjonsteam, bidratt til utarbeidelse til handlingsplaner for vold i nære relasjoner og deltatt i utviklingsprosjekt. Vi har holdt foredrag på ulike arrangement og har hatt undervisning på både høyskole og videregående skole.

Praksisplass

Vi ser det som en viktig oppgave å få kunnskap om vårt fagfelt inn i ulike utdanninger, og på henvendelse tar vi imot studenter for praksis og hospitering. Det er også lærerikt for oss.

Sosiale medier og nettside

Vi erfarer at sosiale medier som Facebook er en god informasjonskanal hvor vi deler informasjon om tilbudet og annet på fagfeltet. Vi ser at mange søker informasjon om krisesenteret på vår nettside og det er viktig for oss at den er oppdatert.

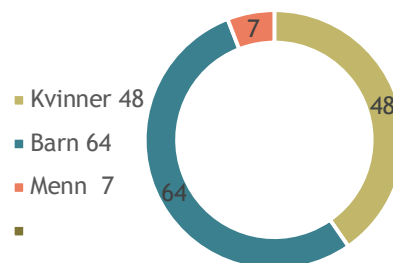
Statistikk

I 2018 har vi totalt gitt et krisesentertilbud til 205 brukere. I tillegg kommer alle de som har fått råd og veiledning pr telefon

Voksne beboere

I 2018 har vi hatt en kraftig økning av antall menn som har benyttet døgntilbudet sammenlignet med 2017. Det totale antall døgntilbrukere har vært noe lavere i 2018 sammenlignet med 2017.

32% av døgntilbrukerne har benyttet dagtilbudet før opphold i botilbudet.

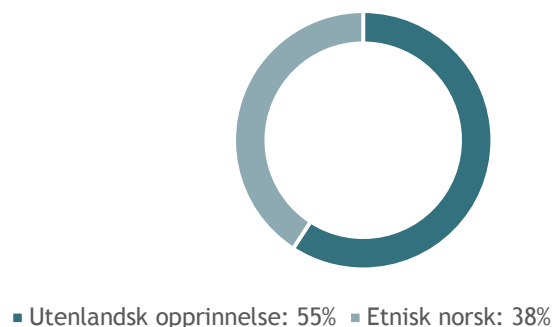

Etnisitet

Av våre døgntilbrukere har 55% vært av utenlandsk opprinnelse. Av voldsutøverene er 47% av utenlandsk opprinnelse og 45% etnisk norsk.

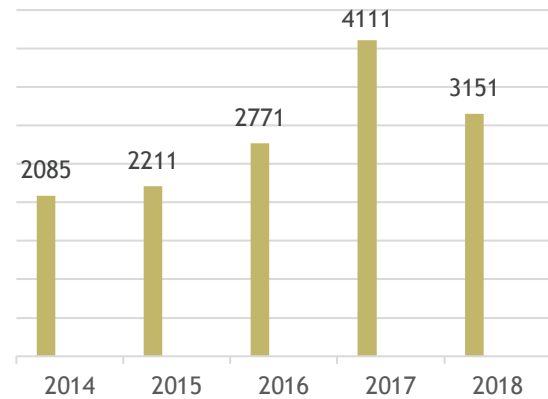
I 2018 har vi hatt 26 ulike nasjonaliteter.

Etnisitet

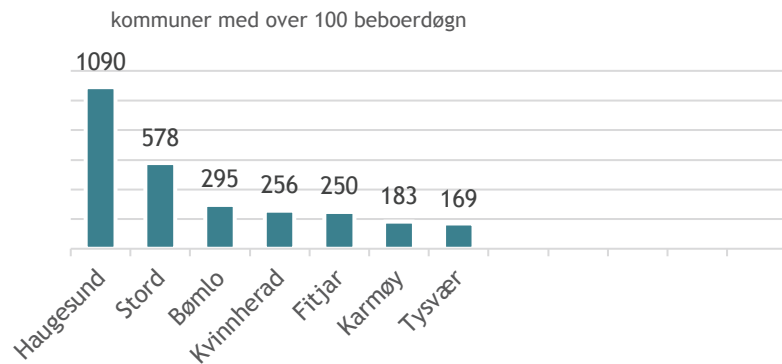
Overnattingsdøgn

Situasjonen til beboerne er ofte vanskelig og problemstillingene sammensatt. Det bidrar gjerne til at flere instanser er inne i saken. Dette medfører at det tar lang tid. For beboerne kan det bidra til at de får god tid til å stå i valget, får støtte på krisesenteret i prosessen, får økt selvbilde, og klarer å etablere seg i egen bolig uten voldsutøver. Det er en utfordring for mange å komme inn på boligmarkedet.

Beboerdøgn fordelt på kommuner

I 2018 har 10 av våre 17 eierkommuner benyttet seg av krisesenterets sitt botilbud. 7 av disse kommunene har hatt over 100 døgn. I tillegg har vi hatt beboer fra kommune som ikke deltar i samarbeidet. Vi erfarer at 49% av døgnbrukerne kommer fra andre samarbeidskommuner enn vertskommunen og det skyldes en aktivt utadrettet informasjonsvirksomhet og at det er jobbet aktivt for å nå ut til mindre kommuner.

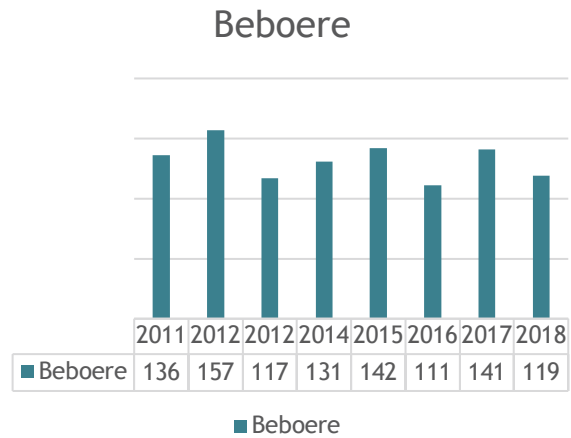
De kommunene som har lavt antall beboerdøgn har i stor grad høyere bruk av dagtilbud

Kommunenes bruk av senteret i perioden 2013-2017

Ved en gjennomgang av kommunenes bruk av krisesenterets botilbud i perioden 2013-2018 ser man at 15 av 17 kommuner har benyttet botilbudet 3 år og mer. Ullensvang herad og Utsira kommune har ikke benyttet botilbudet men kan ha benyttet dagtilbud eller fått råd og veiledning pr telefon

Totalt døgnybrukere i perioden 2011-2018

Krisesenter vest IKS har siden oppstarten i 2011 gitt et døgntilbud til 1056 kvinner, barn og menn.

Hvordan ble beboeren henvist til krisesenteret?

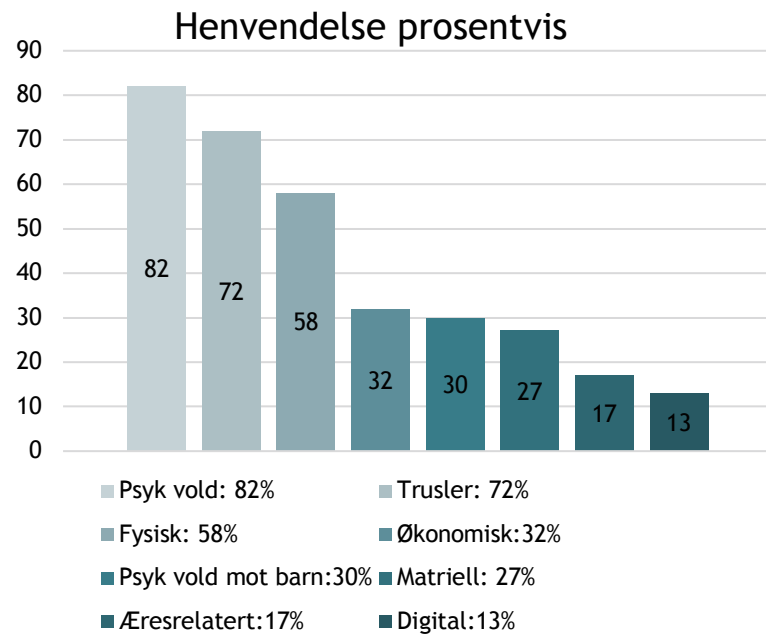
Våre brukere kommer i stor grad i kontakt med tilbudet på eget eller nettverkets initiativ. Deretter er det politi og barnevern som er de største henvisende. Vi opplever at flere brukere tilbakemelder at de allerede er i kontakt med Nav i forbindelse med arbeid, bolig og økonomi. I kategorien Andre er de henvist fra andre krisesentre, advokat, Nav, lege.

- Eget initiativ: 33%
- Politi 24%
- Bvt 22%
- Andre: 22%

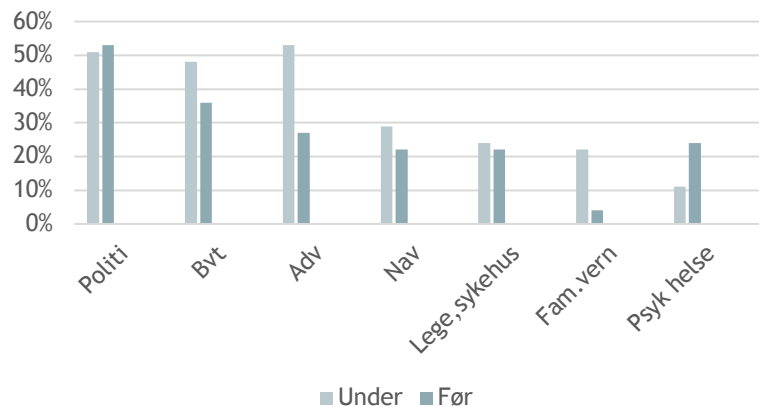
Årsak til henvendelsen

Vi ser at den psykiske volden er mest framtreddende hos beboerne. De har levd lenge i volden og beskriver at den fysiske volden ikke lengre er så mye tilstede. Den psykiske volden er knyttet til isolasjon, kontroll, trusler, nedsettende og devaluerende prat. Den psykiske volden etterlater ingen synlige merker men er nedbrytende og vanskelig å bryte ut av. Vi ser videre at volden som rapporteres også er knyttet til økonomisk vold ved at lån blir tatt opp i den utsattes navn, fysisk og psykisk vold påført barna, personlige eiendeler som blir ødelagt. Vi opplever også flere som beskriver at e-post og sosiale medier kontoer som blir brutt inn på og misbrukt. Det har også vært en økning i æres relatert vold og trusler om tvangsekteskap.

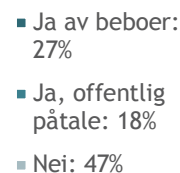
Instanser det er opprettet kontakt med før eller under opphold

Beboere har ofte behov for bistand fra det øvrige hjelpeapparatet. Sakene er sammensatte og en har behov for rådgivning knyttet til juridiske problemstillinger, økonomi, opphold, anmeldelse. Krisesenteret sin oppgave er å bistå med å etablere kontakt med de ulike instansene for å sikre at brukerne får en helhetlig hjelp.

Anmeldelse

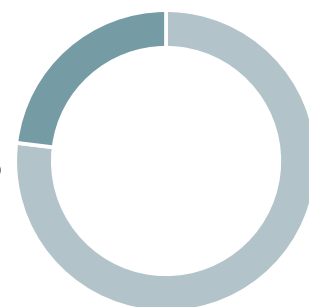
Vi ser en økning i antall anmeldelser ved offentlig påtale. Det oppleves for mange fortsatt vanskelig å anmelde noen som en har en nær relasjon til og tallet for anmeldelse av beboer holder seg stabilt

Hvor flyttet beboer etter opphold?

De aller fleste beboerne flytter ut i egen bolig eller til familie/venner uten voldsutøver. Å bryte ut av en voldelig relasjon kan være vanskelig og en har et håp om at relasjonen skal bli bedre ved at de får parterapi og veiledning for å bryte voldsmønsteret. Noen tenker og at de vil prøve å reparere forholdet for barna sin del. Krisesenteret er tydelig på at del alltid meldes bekymringsmelding til barneverntjenesten dersom beboere velger å dra tilbake til voldsutøver med barna.

- Egen bolig/nettverk: 60%
- Tilbake til voldsutøver: 18%
-

Nasjoner 2018

Afghanistan	Bosnia	Colombia	Eritrea	Etiopia	Filipinene	Irak	Iran
Kasakhstan	Kenya	Kosovo	Kroatia	Latvia	Litauen	Norge	Nigeria
Pakistan	Palestina	Polen	Romania	Sri Lanka	Sudan	Syria	Thailand
Tyskland	Ukraina						

Vi har hatt 26 ulike nasjoner boende i 2018

Barn

Vi har hatt 64 barn boende på krisesenteret. Totalt har det vært 1979 overnattingsdøgn for barn.

Relasjonen mellom barn og voldsutøver er hovedsakelig at han er barnets far (81%).

78% av barna har ikke hatt samvær med voldsutøver. Årsaken til dette er stor trussel fare og sikkerhetsmessige hensyn.

53% av barna har til vanlig gått i barnehage/skole og 39% har ikke kunnet fortsette dette.

45% har ikke kunne fortsette på grunn av sikkerheten til barnet og for 30% er avstand årsaken.

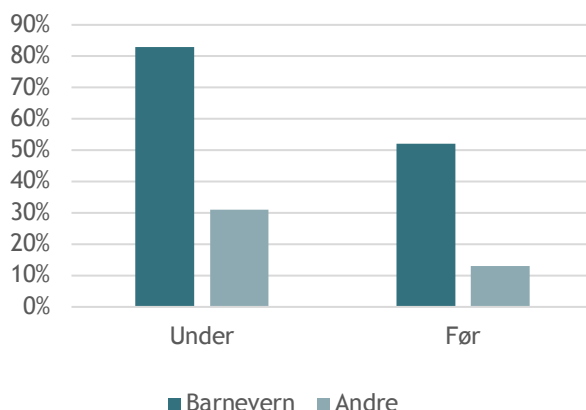
Dette er en økning fra tidligere år.

- Jenter: 28
- Gutter: 36

Kontakt med instanser før eller under opphold

Krisesenteret har et tett samarbeid med andre offentlige instanser ift barn. I 80% har krisesenteret hatt kontakt med barnevernstjenesten under oppholdet. Andre instanser er advokat, politi, helsestasjon, barnehuset, forebyggende risikoanalytiker og ny skole.

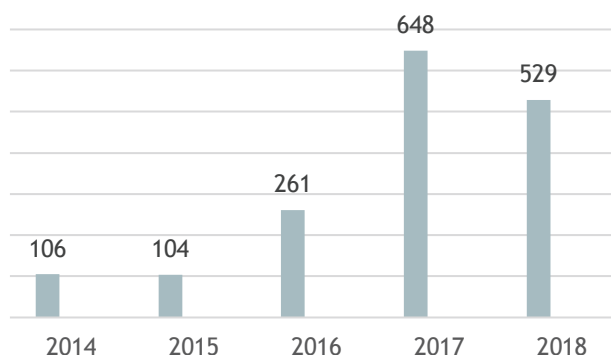

Dagbrukere

Vi har også i 2018 opplevd en stor pågang i antall dagbrukere. Det har vært 86 dagbrukere fordelt på 529 samtaler. Medvirkende årsak til den store pågangen er at vi har vært bevisst på å informere om tilbudet til våre samarbeidspartnere i hjelpeapparatet. Et økt fokus på vold i nære relasjoner i samfunnet gir også resultater. Vi erfarer at terskelen for å henvende seg til dagtilbudet er lavere enn til det akutte døgntilbudet

De som benytter seg av dagtilbudet er kvinner og menn som ønsker å rådføre seg omkring sin livssituasjon, er i behov for støttesamtaler og bistand til å kontakte andre deler av hjelpeapparatet og advokat. Mange av dagbrukerne har allerede en etablert kontakt med hjelpeapparatet men har behov for bistand til å gjenoppta kontakten. Flere beskriver vold som vedvarer etter et samlivsbrudd og volden er preget av psykisk vold og trusler.

Dagbrukerbesøk

Etnisitet dagbrukere

Av dagbrukerne har 53% vært av utenlandsk opprinnelse.

54% av dagbrukerne har benyttet døgntilbudet tidligere.

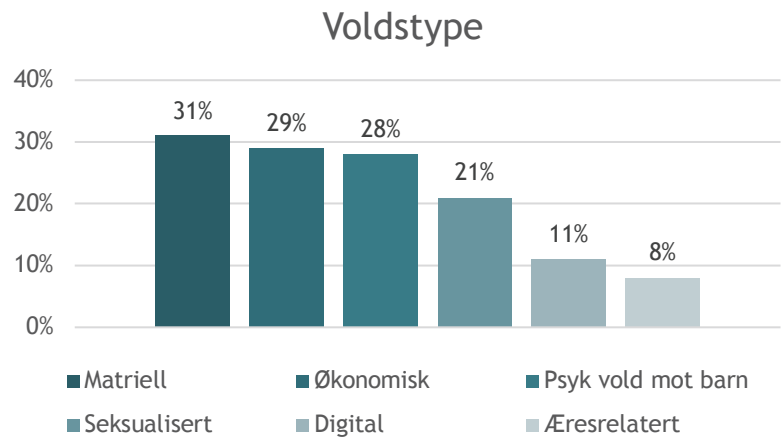
Etnisitet

- Utenlandsk opprinnelse: 53%
- Etnisk norsk: 43%

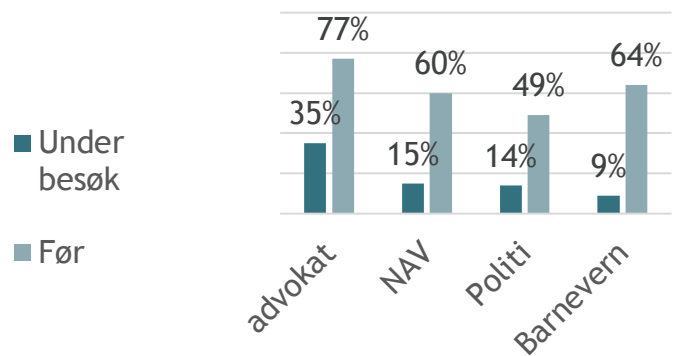
Årsak til henvendelse til dagtilbudet

Dagbrukere beskriver psykisk vold (93%) og trusler (63%) som det mest framtreddende. Fysisk vold utgjør 55%. Det er ofte vold som vedvarer etter et samlivsbrudd og volden er preget av kontroll, sjalusi, manipulering av barn og sabotering av samvær. Økonomisk vold i form av trenering og motarbeidelse av oppgjør, salg av hus og Nav søknader. Videre beskriver dagbrukerne seksualisert vold fra voldsutøver som hovedsakelig er tidligere ektefelle/samboer (82%)

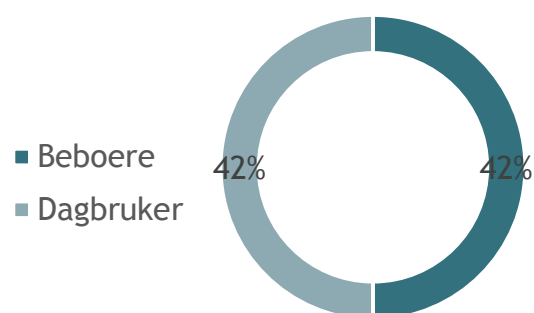
Kontakt med andre instanser før og under besøk

Veldig mange av våre dagbrukere har allerede kontakt med ulike deler av hjelpeapparatet. 53% av dagbrukerne har tidligere vært beboere på krisesenter. Mange opplever at volden vedvarer etter samlivsbrudd og at de er i behov for ny eller tettere kontakt med instansene. Vi ser at det har en sammenheng med at sakene tar lang tid å avklare i forhold til økonomi, samvær, og rettsgang.

Tilknytning til arbeidslivet

I 2018 er det en lik fordeling av de som har tilknytning til arbeidslivet uavhengig av om de er dagbruker eller døgnbruker. Tidligere har det vært en større andel av de som er dagbrukere som har hatt en tilknytning til arbeidslivet enn døgnbrukerne.

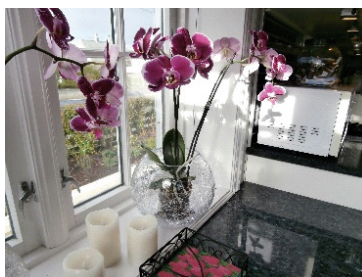

Avstand til eierkommuner

Haugesund-

Stord-

Stord	55 km	Haugesund	55 km
Karmøy	13 km	Karmøy	68 km
Sveio	17 km	Sveio	38 km
Kvinnherad	98 km	Kvinnherad	49 km
Bømlo	66 km	Bømlo	28 km
Tysvær	24 km	Tysvær	64 km
Vindafjord	49 km	Vindafjord	75 km
Etne	60 km	Etne	87 km
Fitjar	75 km	Fitjar	27 km
Tysnes	89 km	Tysnes	35 km
Bokn	39 km	Bokn	84 km
Utsira	29 km	Utsira	85 km
Odda	132 km	Odda	109 km
Ullensvang	171 km	Ullensvang	151 km
Sauda	111 km	Sauda	138 km
Suldal	115 km	Suldal	143 km

Oppsummering fra daglig leder

Krisesenter vest IKS har hatt et travelt år. Voldssakene er sammensatte og utfordrende og krever at ulike instanser er involvert og samarbeider for å finne gode løsninger for de voldsutsatte. Som kommunenes lokale kompetansesenter i arbeidet imot vold i nære relasjoner er det viktig å synliggjøre tilbudet til ansatte og innbyggere i kommunene. Vi har jobbet aktivt for å synliggjøre at krisesenteret er et kommunalt tilbud på lik linje som andre kommunale tjenester.

Vi har fortsatt hatt et stort antall dagsamtaler. I snitt har vi hatt 12 samtaler i uken. Vi erfarer at flere opplever at terskelen for å ta kontakt med dagtilbudet er lavere. Flere av dagbrukerne beskriver vold som vedvarer etter et samlivsbrudd. Etter utstrakt fokus på å informere om dagtilbudet ser vi at det øvrige hjelpeapparatet henviser brukere til tilbudet. Flere menn har tatt kontakt med dagtilbudet.

Vi har hatt en stor øke i antall menn som har benyttet seg av botilbudet. Herreavdelingen blir også benyttet som samtalerom, dagtilbud, møterom, besøksrom når det ikke er i bruk til menn. Det gir oss store utfordringer når herreavdelingen er i bruk siden vi ikke har andre egnede lokaler til å ha dagsamtale og møter med samarbeidspartnere.

Vi har opplevd en økning i bruker over 65 år som har behov for bistand fra krisesenteret. Vi har gitt tilbud til både eldre kvinner og menn og opplever at de i større grad har behov for hjelp fra sin hjemkommune for å kunne reetablere seg. Ofte har de behov for helsetjenester fra kommunen, og kjennskap til denne problematikken og samarbeid mellom tjenestene er derfor avgjørende. Hvert år arrangerer Likestillings og diskrimineringsombudet (LDO) og Krisesentersekretariatet Taushet tar liv kampanje. I 2018 ble arrangementet holdt i Haugesund med temaet: Vold mot eldre.

Krisesenter vest IKS har vært ute i alle våre eierkommuner i året som har gått. Vi har god kontakt med alle kommunale voldscoordinatorer og vi arrangerte den årlige fagdagen for de og alle krisesenteransatte i sammen med Reform med tema: Menn også.

For å sikre en bedre forankring og internkontroll i kommunen tok Krisesenter vest IKS initiativet til å utarbeide en samarbeidsavtale. Hensikten er å sikre en helhetlig og samordning av tiltak som krisesenterloven pålegger. 16 av 17 kommuner har nå signert samarbeidsavtalen og årlige samarbeidsmøter med kommunal ledelse og voldscoordinator er etablert.

Som et lokalt kompetansesenter mot vold i nære relasjoner er det viktig å ha fokus på faglig oppdatering og sikre at ansatte har riktig kompetanse til å ivareta de utfordringene som voldsutsatte står i. Nyansatte har høyskoleutdanning og vi har en tverrfaglig sammensetting i personalgruppen. Med den økte pågangen av dagbrukere og sikkerhetsmessige hensyn har vi sett et behov for å øke bemanningen. Det blir for sårbart å kun være et personell på ettermiddag/kveld. Herreavdelingen krever også tilgang på personell og bemanningen må styrkes på dag, kveld og natt. Vi ser at dersom pågangen på herreavdelingen fortsetter å øke, må man vurdere andre tiltak for å sikre et godt tilbud.

Kvinner som er utsatt for vold i nære relasjoner med tilleggspromblematikk innen rus, psykiatri og funksjonshemming er en svært sårbar gruppe. Krisesenter vest IKS har vært deltakere i prosjekt med Haugesund kommune for å sikre at denne gruppen får en god og helhetlig oppfølging. Krisesenter vest IKS gir et botilbud og oppfølging av kvinner med funksjonsnedsettning. Vi kan derimot ikke gi et botilbud til de med rusproblematikk eller som har alvorlig psykiske helseutfordringer. Vi vil følge opp volden de er utsatt for men kommunen må sikre et botilbud.

I 2018 har vi deltatt på mange kompetansehevende kurs og møter. Vi gleder oss over at 9 av 17 kommuner har fått på plass handlingsplan for vold i nære relasjoner og flere er påbegynt arbeidet. Vi har deltatt i mange kommuners planarbeid om dette og tenker at Krisesenter vest IKS som er kommunenes kompetansesenter på område er en naturlig samarbeidspartner i dette arbeidet.

Krisesenter vest IKS opplever daglig utfordringer med å ha bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for formålet. Vi har flere ganger i løpet av året måtte videresende brukere til andre sentre fordi det ikke er trygt nok. Videre opplever vi utfordringer knyttet til kapasitet. Vi har måtte henvise menn til andre tilbud. Vi må redusere antall dagbrukersamtaler og møter når herreavdelingen er i bruk. Manglende lydisolasjon utfordrer taushetsplikten.

Styret fikk mandat av representantskapet til å kartlegge behovet for å bygge et nytt samlokalisert krisesenter som er tilrettelagt formålet. Arbeidsgruppe er etablert og vi har kartlagt behov, gjennomført brukerundersøkelse, innhentet erfaringer fra andre som har bygd nytt.

I 2018 fikk Krisesenter vest IKS utarbeidet en ny visuell identitet. Det var 30 år siden sist og vi ønsket at den nye logo skulle være kjønnsnøytral og framtidrettet. Logoen skal formidle at krisesenteret skal:

. . . gi deg trygghet, kompetanse og styrke – bygge gode relasjoner. (Hus)

. . . hjelpe deg med å verne om personligheten din og integriteten din – livet ditt. (Vinger)

. . . gi deg kraft til å skape din egen vei videre. (Retning)

Regnskap

Krisesenter Vest IKS - driftsregnskap

Konto	Navn	Regnskap per 31.12.2015	Regnskap per 31.12.2016	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018	Budsjett 2018	Budsjett 2019
1600	Egenandel beboere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1710	Refusjon sykelønn	-169 497,83	-205 366,31	-182 684,41	-260 467,00	-200 000,00	-200 000,00
1729	Momskompensasjon - refusjon	-205 797,50	-226 483,48	-313 681,02	-303 436,00	-200 000,00	-200 000,00
1750	Refusjoner fra kommuner (Tilskudd kommuner) *	-8 668 000,00	-8 924 000,00	-9 207 000,00	-9 655 085,00	-9 655 085,00	-9 965 726,00
1810	Statstilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1890	Overføringer fra private (gaver)	-259 130,00	-42 810,00	-150 371,92	-213 249,00	0,00	0,00
SUM DRIFTSINNTEKTER		-9 302 425,33	-9 398 659,79	-9 853 737,35	-10 432 237,00	-10 055 085,00	-10 365 726,00
1010	Fast lønn (som dekker lønn tilsvarende ca 11 måneder)	3 826 576,48	3 834 261,47	4 046 584,16	4 165 189,00	4 600 000,00	4 470 000,00
1011	Feriepenger (opparbeidelse for neste års utbetaling)	608 617,85	578 126,70	641 095,27	691 460,00	661 800,00	646 200,00
1012	Helgetillegg	194 949,00	202 711,00	197 983,00	167 725,00	230 000,00	230 000,00
1013	Kveldstillegg	367 213,00	355 358,00	355 570,28	291 720,00	370 000,00	370 000,00
1014	Hellidagsgodtgjørelse	202 708,85	134 452,46	197 700,81	256 831,00	180 000,00	200 000,00
1025	Lønn ferievikarer	0,00	0,00	160 428,73	243 666,00	0,00	0,00
1026	Lønn sykevikarer	179 653,00	122 565,00	54 938,51	140 941,00	150 000,00	150 000,00
1030	Ekstrahjelp	0,00	0,00	104 242,02	384 730,00	150 000,00	150 000,00
1040	Overtid	25 821,84	10 419,94	17 495,26	14 327,00	15 000,00	15 000,00
1050	Honorarer (ny)	60 000,00	62 000,00	52 000,00	52 000,00	60 000,00	60 000,00
1090	Pensjonsutgifter / trekkpliktige forsikringer	683 827,27	485 059,25	614 231,76	631 103,00	500 000,00	600 000,00
1099	Arbeidsgiveravgift	831 198,30	822 840,85	899 448,11	988 036,00	975 268,80	971 659,20
Sum lønnskostnader		6 980 565,59	6 607 794,67	7 341 717,91	8 027 728,00	7 892 068,80	7 862 859,20
1100	Kontomateriell (Kontorutg. / Aviser/tidsskrifter)	65 642,04	42 674,91	39 052,08	50 139,00	56 000,00	56 000,00
1120	Velferdstiltak brukere og ansatte	268 545,94	146 910,00	281 288,99	169 737,00	150 000,00	195 900,00
1129	Andre kostnader (Husholdning)	169 019,69	51 154,45	87 182,65	82 160,38	78 000,00	90 000,00
1130	Porto	14 648,00	2 349,20	2 924,28	4 268,00	3 000,00	3 000,00
1131	Telefon og telefax	36 303,95	42 245,22	55 576,84	56 651,00	45 000,00	50 000,00
1140	Annonser/informasjon/gaver	137 165,29	76 259,05	48 767,60	116 871,00	90 085,00	50 000,00
1150	Kurs	109 436,33	167 541,09	65 066,60	147 294,00	150 000,00	150 000,00
1162	Variabel kjøregodtgjørelse	18 515,45	13 580,20	31 136,75	27 055,00	18 000,00	0,00
1179	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktige	64 837,62	33 306,80	96 592,11	116 629,00	65 000,00	98 209,00
1181	Lys og varme	71 835,92	78 050,43	94 101,25	117 930,00	80 000,00	95 000,00
1185	Forsikring av bygg/inventar/personell, vaktjenester	84 825,00	75 702,00	94 319,89	89 343,00	80 000,00	95 000,00
1190	Leie av lokaler	135 598,00	123 966,27	119 576,00	119 538,00	150 000,00	140 000,00
1195	Avgifter, gebyrer, lisenser og lignende	43 102,36	68 787,60	91 956,86	111 494,00	70 000,00	80 000,00
1196	Kontingenter (Kontingent/sekretariat) og OU-midler	41 872,55	68 155,96	174 777,40	125 167,00	120 000,00	120 000,00
1199	Diverse gebyrer/avgifter (Tinglysning bolig 5"x2,5%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1200	Inventar	191 022,89	224 079,52	21 062,64	29 401,00	234 931,20	140 628,20
1230	Vedlikehold byggtjenester	0,00	0,00	328 998,48	129 518,00	100 000,00	200 000,00
1260	Andre kostnader lokaler	52 908,24	56 287,77	57 153,94	84 500,99	200 000,00	200 000,00
1270	Konsulentjenester (Bedriftshelsetjenester)	43 430,00	39 520,00	69 196,00	19 168,00	40 000,00	236 129,60
1370	Kjøp fra andre (regnskap/revisjon)	151 623,58	145 914,51	210 749,89	214 123,00	150 000,00	190 000,00
1429	Momskompensasjon - utgifter	205 797,50	226 483,48	313 681,02	303 436,00	200 000,00	200 000,00
1590	Avskrivninger	0,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00
Sum andre driftsutgifter		1 906 130,35	1 802 968,46	2 403 161,27	2 234 423,37	2 200 016,20	2 509 866,80
SUM DRIFTSUTGIFTER		8 886 695,94	8 410 763,13	9 744 879,18	10 262 151,37	10 092 085,00	10 372 726,00
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		-415 729,39	-987 896,66	-108 858,17	-170 085,63	37 000,00	7 000,00
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER							
1900	Renteinntekter	-24 215,00	-2 631,00	-4 400,00	-4 532,00	-2 000,00	-2 000,00
Sum eksterne finansinntekter		-24 215,00	-2 631,00	-4 400,00	-4 532,00	-2 000,00	-2 000,00
1500	Renteutgifter	161 616,86	82 075,23	80 287,08	77 016,01	85 000,00	85 000,00
1505	Provisjoner, gebyrer og andre finansutgifter	3 768,49	3 048,89	2 963,88	5 923,00	0,00	0,00
1510	Avdragsutgifter (på lån)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter		165 385,35	85 124,12	83 250,96	82 939,01	85 000,00	85 000,00
NETTO EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER		141 170,35	82 493,12	78 850,96	78 407,01	83 000,00	83 000,00
1990	Motpost avskrivninger	0,00	-120 000,00	-120 000,00	-120 000,00	-120 000,00	-120 000,00
NETTO DRIFTSRESULTAT		-274 559,04	-1 025 403,54	-150 007,21	-211 678,62	0,00	-30 000,00
INTERNE FINANSTRANSAKSJONER							
1930	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0,00	265 078,04	1 010 355,54	134 043,21	0,00	0,00
1940	Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1950	Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum bruk av avsetninger		0,00	265 078,04	1 010 355,54	134 043,21	0,00	0,00
1530	Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1540	Avsatt til disposisjonsfond	0,00	-265 078,04	-1 010 355,54	-134 043,21	0,00	0,00
1550	Avsatt til bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1570	Overføring til investeringsregnskapet	9 481,00	15 048,00	15 964,00	16 460,00	0,00	0,00
Sum avsetninger		9 481,00	-250 030,04	-994 391,54	-117 583,21	0,00	0,00
Regnskapsmessig merforbruk (+) / mindreforbruk (-)		-265 078,04	-1 010 355,54	-134 043,21	-195 218,62	0,00	-30 000,00
Netto driftsresultat i % av sum driftsinnt. (bør være over 3,0 %)		3,0 %	10,9 %	1,5 %	2,0 %	0,0 %	0,3 %

* Tilskudd fra kommuner:

	Regnskap per 31.12.2015	Regnskap per 31.12.2016	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Karmøy	-1 957 600,00	-2 019 000,00	-2 080 500,00	-2 183 684,00	-2 183 684,00	-2 257 392,00
Haugesund	-1 698 200,00	-1 759 000,00	-1 827 900,00	-1 926 369,00	-1 926 369,00	-1 991 240,00
Tysvær	-528 500,00	-549 000,00	-563 300,00	-598 631,00	-598 631,00	-617 903,00
Vindafjord	-439 800,00	-450 000,00	-463 100,00	-486 161,00	-486 161,00	-501 570,00
Sveio	-289 000,00	-296 000,00	-308 400,00	-324 952,00	-324 952,00	-334 824,00
Etne	-244 200,00	-230 000,00	-236 500,00	-247 651,00	-247 651,00	-254 868,00
Bokn	-37 500,00	-37 500,00	-37 500,00	-37 500,00	-37 500,00	-37 500,00
Utsira	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00	-10 000,00
Stord	-885 200,00	-918 000,00	-961 700,00	-994 030,00	-994 030,00	-1 026 881,00
Odda	-359 800,00	-365 000,00	-373 100,00	-394 528,00	-394 528,00	-406 790,00
Ullensvang	-192 500,00	-198 000,00	-202 200,00	-209 128,00	-209 128,00	-215 022,00
Fitjar	-176 000,00	-183 500,00	-189 600,00	-199 573,00	-199 573,00	-205 139,00
Kvinnherad	-646 200,00	-661 000,00	-680 200,00	-710 441,00	-710 441,00	-733 552,00
Sauda	-265 500,00	-260 000,00	-265 600,00	-279 415,00	-279 415,00	-287 723,00
Bømlo	-578 200,00	-600 000,00	-607 900,00	-637 511,00	-637 511,00	-658 117,00
Tysnes	-163 800,00	-168 000,00	-173 000,00	-182 192,00	-182 192,00	-187 161,00
Suldal	-216 000,00	-220 000,00	-226 500,00	-233 319,00	-233 319,00	-240 044,00
S U M	-8 688 000,00	-8 924 000,00	-9 207 000,00	-9 655 085,00	-9 655 085,00	-9 965 726,00

Krisesenter Vest IKS - invest.regnskap

Konto Navn	Regnskap per 31.12.2015	Regnskap per 31.12.2016	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018	Budsjett 2018	Budsjett 2019
3660 Salg av aktiverte driftsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3670 Salg av fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3728 Kompensasjon moms påløpt i investeringsregnskapet	-37 153,00	-30 339,79	0,00	0,00	0,00	0,00
3810 Statlige overføringer	-480 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3850 Overføringer fra kommuner	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3890 Andre overføringer (private)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM INNTEKTER	-517 153,00	-30 339,79	0,00	0,00	0,00	0,00
3200 Kjøp av materiell/inventar for aktivering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3210 Kjøp av transportmidler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3230 Byggetjenester og nybygg	148 612,00	242 023,01	0,00	0,00	0,00	0,00
3280 Grunnerverv	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3300 Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteproduksjon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3400 Overføringer til kommune/fylke/stat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3429 Momskompensasjon investeringer	37 153,00	30 339,79	0,00	0,00	0,00	0,00
3470 Overføringer til private	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM UTGIFTER	185 765,00	272 362,80	0,00	0,00	0,00	0,00
FINANSTRANSAKSJONER						
3529 Kjøp av aksjer og andeler (egenkapitalinnskudd KLP)	9 481,00	15 048,00	15 964,00	16 460,00	0,00	0,00
3548 Avsatt til ubundne investeringsfond	331 388,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3550 Avsatt til bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM FINANSTRANSAKSJONER	340 869,00	15 048,00	15 964,00	16 460,00	0,00	0,00
FINANSIERINGSBEHOV	9 481,00	257 071,01	15 964,00	16 460,00	0,00	0,00
DEKKET SLIK:						
3910 Bruk av lån	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3929 Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3940 Bruk av disposisjonsfond	-359 157,42	-242 023,01	0,00	0,00	0,00	0,00
3948 Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3950 Bruk av bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3970 Overføringer fra driftsregnskapet	-9 481,00	-15 048,00	-15 964,00	-16 460,00	0,00	0,00
3980 Udekket merforbruk investeringer	359 157,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM FINANSIERING	-9 481,00	-257 071,01	-15 964,00	-16 460,00	0,00	0,00
UDEKKET (art 3980) / UDISPONERT (art 3580)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Krisesenter Vest IKS - bev.regnskap

Konto	Navn	Regnskap per 31.12.2015	Regnskap per 31.12.2016	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018	Budsjett 2018	Budsjett 2019
	Inntekter driftsregnskap	-9 302 425,33	-9 398 659,79	-9 853 737,35	-10 432 237,00	-10 055 085,00	-10 365 726,00
	Inntekter investeringsregnskap	-517 153,00	-30 339,79	0,00	0,00	0,00	0,00
	Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	-24 215,00	-2 631,00	-4 400,00	-4 532,00	-2 000,00	-2 000,00
	SUM ANSKAFFELSE AV MIDLER	-9 843 793,33	-9 431 630,58	-9 858 137,35	-10 436 769,00	-10 057 085,00	-10 367 726,00
	Utgifter driftsregnskap	8 886 695,94	8 530 763,13	9 864 879,18	10 382 151,37	10 212 085,00	10 492 726,00
	Utgifter investeringsregnskap	185 765,00	272 362,80	0,00	0,00	0,00	0,00
	Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	174 866,35	100 172,12	99 214,96	99 399,01	85 000,00	85 000,00
	SUM ANVENDELSE AV MIDLER	9 247 327,29	8 903 298,05	9 964 094,14	10 481 550,38	10 297 085,00	10 577 726,00
	NETTO ANSKAFFELSE OG ANVENDELSE AV MIDLER	-596 466,04	-528 332,53	105 956,79	44 781,38	240 000,00	210 000,00
	Endring i ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ENDRING I ARBEIDSKAPITAL	-596 466,04	-528 332,53	105 956,79	44 781,38	240 000,00	210 000,00
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER							
	Avsetninger	331 388,00	-265 078,04	-1 010 355,54	-134 043,21	0,00	0,00
	Bruk av avsetninger	0,00	-242 023,01	0,00	0,00	0,00	0,00
	Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	NETTO AVSETNINGER	331 388,00	-507 101,05	-1 010 355,54	-134 043,21	0,00	0,00
OVERFØRINGER OG FORDELINGER							
	Interne inntekter mv *	-9 481,00	-135 048,00	-135 964,00	-136 460,00	-120 000,00	-120 000,00
	Interne utgifter mv **	9 481,00	135 048,00	135 964,00	136 460,00	120 000,00	120 000,00
	NETTO INTERNE OVERFØRINGER	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* konto 1690+1790+1990+3970 Overføringer til inv.regnskap +
 ** konto 1290+1570+1590+1690(med motsatt fortegn) avskrivninger + interne bokføringer +

Krisesenter Vest IKS - Balanse

Konto	Navn	Regnskap per 31.12.2015	Regnskap per 31.12.2016	Regnskap per 31.12.2017	Regnskap per 31.12.2018
EIENDELER					
	Faste eiendommer og anlegg	6 657 395,59	6 537 395,59	6 417 395,59	6 297 395,59
	Tomter	40 700,00	40 700,00	40 700,00	40 700,00
	Utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
	Aksjer og andeler (egenkapitalinnskudd KLP)	89 284,00	104 332,00	120 296,00	136 756,00
	Pensjonsmidler KLP	4 068 667,00	4 385 109,00	5 796 243,00	6 042 101,00
	SUM ANLEGGSMIDLER	10 856 046,59	11 067 536,59	12 374 634,59	12 516 952,59
	Kortsiktige fordringer	158 789,00	185 399,00	167 462,11	132 175,92
	Premieavvik (netto akkumulert)	0,00	0,00	0,00	0,00
	Aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
	Sertifikater og obligasjoner	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kasse, bank og postgiro	1 965 000,64	2 674 322,85	3 011 928,65	3 314 912,75
	SUM OMLØPSMIDLER	2 123 789,64	2 859 721,85	3 179 390,76	3 447 088,67
	SUM EIENDELER	12 979 836,23	13 927 258,44	15 554 025,35	15 964 041,26
EGENKAPITAL OG GJELD					
	Disposisjonsfond	-440 858,57	-463 913,60	-1 474 269,14	-1 608 312,35
	Bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ubundne investeringsfond	-331 388,00	-331 388,00	-331 388,00	-331 388,00
	Bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
	Regnskapsmessig mindreforbruk (-) / merforbruk (+)	-265 078,04	-1 010 355,54	-134 043,21	-195 218,62
	Likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
	Udekket i investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kapitalkonto	-471 927,83	-496 796,83	-133 301,83	-307 287,83
	SUM EGENKAPITAL	-1 509 252,44	-2 302 453,97	-2 073 002,18	-2 442 206,80
	Pensjonsforpliktelsener KLP	-5 221 172,00	-5 407 793,00	-7 078 386,00	-7 046 718,00
	Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00	0,00	0,00
	Sertifikatlån	0,00	0,00	0,00	0,00
	Andre lån	-5 000 000,00	-5 000 000,00	-5 000 000,00	-5 000 000,00
	SUM LANGSIKTIG GJELD	-10 221 172,00	-10 407 793,00	-12 078 386,00	-12 046 718,00
	Kassekredittlån	0,00	0,00	0,00	0,00
	Annen kortsiktig gjeld	-1 197 596,79	-1 206 151,47	-1 297 420,17	-1 302 995,31
	Premieavvik	-51 815,00	-10 860,00	-105 217,00	-172 121,00
	SUM KORTSIKTIG GJELD	-1 249 411,79	-1 217 011,47	-1 402 637,17	-1 475 116,31
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-12 979 836,23	-13 927 258,44	-15 554 025,35	-15 964 041,11
	Memoriakonto: Ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
	Memoriakonto: Motkonto ubrukte lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
	SUM MEMORIAKONTI	0,00	0,00	0,00	0,00

KRISESENTER VEST IKS

NOTER - 2018

Note 1 - Avsetninger/bruk av avsetninger

Det er foretatt en avsetning til disposisjonsfond på kr 134.043

Note 2 - Kapitalkonto

Inngående balanse 1.1	133 302
Egenkapitalinnskudd KLP	16 460
Avskrivninger av fast eiendom	-120 000
Endring pensjonsmidler	277 526
Utgående balanse	307 288

Note 3 - Eiendom

Anskaffelsekost 1.1	6 657 395
Påkostning	0
Anskaffelsekost 31.12	6 657 395
- avskrivninger	-360 000
Bokført verdi	6 297 395

Note 4 - Endring arbeidskapital

	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Omløpsmidler	3 447 089	3 179 390	
Kortsiktig gjeld	1 475 116	1 402 637	
Arbeidskapital	1 971 972	1 776 753	195 219